

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121200139
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7121200139.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. E. nar. X.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: U. X. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na ul. K. F. č. X v L. toho času na Č. ul. č. XX L. zastúpenej JUDr. Erikou Beňovou advokátkou advokátskej kancelárie so sídlom na Škultétyho ul. č. 2 v Košiciach a otca Š. E. nar. X.X.XXXX bývajúcim na ul. K. F. č. X v L. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 41P/2/2021-5 z 12.1.2021 takto

rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že zveruje maloletú U. E. nar. X.X.XXXX do dočasnej striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že každý párný kalendárny týždeň bude maloletá v starostlivosti otca a každý nepárny kalendárny týždeň v starostlivosti matky s termínom odovzdania maloletého dieťaťa každým z rodičov v posledný deň ich osobnej starostlivosti o 17.00 hod. pred bytom toho z rodičov, u ktorého osobná starostlivosť končí.

Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jej osobnými vecami a riadne ju pripraviť.

Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, ktoré je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 11P/2/2021.

Ukladá rodičom dieťaťa U. X. a Š. E. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu troch mesiacov.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil otcovi neodkladne vrátiť maloletú U. do opatery matky a zároveň aby upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou vždy v párnom týždni kalendárneho roka v piatok v čase od 16:00 do 17:00 hod. a každý nepárny týždeň v pondelok od 16:00 hod. do 19:00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme v mieste bydliska maloletej a na tom istom mieste maloletú odovzdá matke. Neodkladné opatrenie žiadala nariadiť do právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvode manželstva.

2. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia právne odôvodnil ust. 2 ods. 1 CMP, § 367 ods. 1, 2, 3 CMP, § 324 ods. 1 CSP, § 325 ods. 1, 2 CSP, § 326 ods. 1, 2 CSP, § 328 ods. 1, 2 CSP, § 329 ods. 1 CSP, § 331 CSP a poukázal na to, že v danom prípade nie je nevyhnutné okamžite upraviť pomery tak, ako to žiada matka. Z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia mal. U. nežijú v spoločnej domácnosti, matka sa s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti a následne otec maloletú zobral

na realizáciu styku a matke nevrátil. Maloletá sa t.č. nachádza v osobnej starostlivosti otca. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplývajú skutočnosti, z ktorých by bolo možné usúdiť, že u maloletej by v súčasnosti bolo ohrozené uspokojovanie jej základných životných potrieb a tiež, že by existovala reálna hrozba vo vzťahu k maloletej zo strany otca (vyhrážky v podobe telefonátov, listov...) alebo, že by sa otec k maloletej správal agresívne. Matka tvrdila, že k nej sa otec správal agresívne, avšak ani tieto skutočnosti nepreukázala. Konštatoval, že z návrhu nie je zrejmé, kedy naposledy mala navrhovateľka maloletú u seba, ako došlo k tomu, že sa maloletá ocitla u otca, ani z akých dôvodov otec maloletú matke nevrátil. Poukázal na tú podstatnú skutočnosť, že v danom prípade tu neexistuje dôvod na to, aby nariadil neodkladným opatrením navrátenie dieťaťa do starostlivosti matky, aj keď matka je t.č. na rodičovskej dovolenke s maloletou. Doposiaľ totiž nie je rozhodnuté o tom, ktorému z rodičov je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, z toho vyplýva, že obaja rodičia sú zákonnými zástupcami maloletej a majú rovnaké práva a povinnosti k maloletej a matka t.č. nemá teda žiaden právny titul na to, aby sa mohla domáhať navrátenia maloletej do jej opateru od otca. Z rovnakých dôvodov nie je možné rozhodnúť ani o úprave styku ako to navrhla matka. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však nebráni matke, aby podala na súd návrh na začatie konania vo veci samej o úpravu práv a povinností oboch rodičov k maloletej, v ktorom sa po náležite vykonanom dokazovaní rozhodne o najvhodnejšej forme starostlivosti o maloletú, úprave styku i o výživnom.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ a navrhla, aby súd nariadil otcovi neodkladne vrátiť mal. dcéru do opateru matky a to najneskôr do troch dní od právoplatnosti neodkladného opatrenia s tým, že mal. U. ostane v opatere matky až do skončenia konania o rozvod manželstva a otec môže dcéru navštevovať každý nepárny týždeň, jeden deň pod dozorom matky. Odvolanie odôvodnila tým, že z dôvodu agresívneho správania otca maloletej, ktoré pretrvávalo dlhodobo, sa s dcérou odsťahovala do podnájmu, napriek tomu mu však v styku s dcérou nebránila, chodil pre dcéru pravidelne a pravidelne ju aj vracal. Minulý rok 10 dní pred Vianocami si dcéru opäť prevzal s tým, že ju vráti ako sa dohodli. Otec túto dohodu nespĺnil, dcéru jej nevrátil a od toho času jej bráni v styku s ňou. Pokúšala sa mu telefonovať, avšak telefón nedvíhal. Keď bola osobne pri ich byte, zámok bol vymenený a ani v prítomnosti polície otec dvere neotvoril. Týmto spôsobom už viac ako mesiac nemá žiadnu vedomosť ani kontakt s dcérou, nemohla s ňou stráviť ani Vianoce a odovzdať jej darčeky. Nakoľko má s dcérou silný citový vzťah je jasné, že otec (manžel) takto terorizuje ju aj dcéru. Po únose dcéry ju vydieral, aby sa k nemu vrátila a tak jej dovolí stykať sa s dcérou, čo odmietla. Uviedla, že v zmysle zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia čomu korešponduje aj právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov s vylúčením akýchkoľvek nezákonných zásahov. Obidvaja rodičia sú zákonnými zástupcami maloletej a majú rovnaké práva a povinnosti k maloletej. Otec dieťaťa úmyselne a nezákonne bráni jej ako aj maloletej v ich vzájomnom styku, čím porušuje ustanovenia zákona o rodine a niet pochýb, že sú ohrozené základné potreby dieťaťa, napr. styk s matkou - citové a psychické strádanie, čo môže na dieťať zanechať nevyhnutné zdravotné poškodenia, stravovanie, ktoré väčšinou zabezpečoval cez svoju starú matku a sám nie schopný toto zabezpečiť v plnom rozsahu, zároveň je zamestnaný na plný úväzok, pričom ona je na rodičovskej dovolenke a má dostatok času na celodennú starostlivosť o dieťa. Poukázala na to, že miestom výkonu práce otca je Česká republika, pracuje vo firme B. I. E. N. V. CZ s.r.o. R.. Momentálne nevie či je na Slovensku, nakoľko má prácu z domu, ale má ju vykonávať v Čechách. Hrozí nebezpečenstvo, že dcéra ostane v Čechách a nebude možné, aby ju ešte mohla vidieť a starať sa o ňu.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že podľa neho matka v predmetnom konaní na základe doposiaľ ňou uvádzaných dôkazov neuniesla dôkazné bremeno, ktoré malo spočívať v preukázaní opodstatnenosti jej nároku. V prvom rade sa domnieva, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky na vyhovieť návrhu. Svoje zamietavé stanovisko k odvolaniu matky odôvodňuje aj tým, že k trvalému rozvratu manželstva došlo na základe odchodu matky zo spoločnej domácnosti na jeseň 2020 k jej priateľovi na adresu W. XX L., kde sa matka zdržiava dodnes. Od 4.12.2020 je mal. dcéra U. v jeho starostlivosti a on sa výlučne stará o jej výchovu a výživu. Matka vôbec na mal. dcéru neprispieva, pričom on zabezpečil mal. dcéru v mieste bydliska aj predprimárne vzdelávanie v MŠ G. U.. Vzhľadom na to, že matka sa na financovanie potrieb mal. dcéry nepodieľa a porušila vzhľadom na svoj nový partnerský vzťah aj manželský sľub vernosti, nemá podľa neho na výživné dcéry, ktorá je u neho nárok. Opustením spoločnej domácnosti a odchodom k svojmu partnerovi dala jasný obraz o tom, ako chápe inštitúciu manželstva i manželskú vernosť. Naopak on podal návrh na priznanie výživného na mal. dcéru do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. K matke maloletej sa nikdy agresívne nesprával, ani

ju neterorizoval a už vonkoncom ich spoločnú dcéru neuniesol. Uviedol, že nemá záujem o obnovenie styku s matkou, keďže tá už má nový partnerský vzťah, avšak nebráni matke styku s dcérou a neplánuje s ňou odísť do ČR. Matka navyše už nie je na rodičovskej dovolenke. Navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť v celom rozsahu.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že mal. U. pochádza z manželstva U. X. nar. XX.X.XXXX a Š. E. nar. X.X.XXXX uzavretého XX.X.XXXX. Matka je bez pracovného pomeru, otec je zamestnaný vo firme B. W. A. a v súčasnosti pracuje „home Office“. Uznesením Okresného súdu Košice I č.k. 11P/2/2021 zo dňa 4.2.2021 bol ÚPSVaR Košice ustanovený za kolízneho opatrovníka v právnej veci v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletej. Návrh bol podaný matkou mal. U. dňa 8.1.2021. Matka v petite návrhu žiada zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti, určiť výživné zo strany otca vo výške 150 € a upraviť styk otca s maloletou od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že otec si dcéru vyzdvihne na adrese matky a vráti taktiež na adresu matky. Uznesením Okresného súdu Košice I, č.k. 11P/6/2021 zo dňa 5.2.2021 bol ÚPSVaR Košice ustanovený za kolízneho opatrovníka v právnej veci v konaní o úpravu práv a povinností k mal. U.. Návrh bol podaný zo strany matky mal. U. taktiež dňa 8.1.2021. Matka v petite návrhu vo veci úpravy práv a povinností žiada určiť výživné pre seba vo výške 200 € a pre maloletú vo výške 100 €. 8.1.2020 podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s mal. U. na čas do právoplatného rozhodnutia súdu o rozvode manželstva. Návrh odôvodňovala tým, že manželstvo od počiatku nebolo harmonické, manžel bol k nej arogantný, hrubý a násilnícky. Kvôli jeho práci sa presťahovala rodina vo februári 2020 z R. do L. do bytu, ktorý vlastnil manžel. V tom čase čakali dieťa a matka verila, že manžel sa po narodení dieťaťa zmení. Podľa jej vyjadrení sa často hádali, manžel ju opakovane fyzicky napádal, naposledy keď mala na rukách dcéru, preto sa rozhodla, že sa s maloletou odsťahuje do podnájmu na Č. ul. č. XX v L., kde býva aj v súčasnosti. Otcovi nebránila, aby dcéru navštevoval, alebo ju brával k sebe. Pri poslednej návšteve však otec dieťa nevrátil, keď išla po dieťa, otec dvere neotvoril ani za prítomnosti neskôr privolanej policajnej hliadky. Z dôvodu obáv o dcéru podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol súdom rozhodnutím z 12.1.2021 zamietnutý a proti ktorému matka podala odvolanie. 18.2.2021 ÚPSVaR Košice uskutočnil telefonický rozhovor s matkou ktorá uviedla, že od 10.12.2020 nebola v kontakte s dcérou, pretože otec jej ju odmieta vôbec ukázať. Pred odchodom zo spoločnej domácnosti odišla s maloletou k svojej sestre do podnájmu. Do 10.12.2020 sa s otcom o maloletú striedavo starali, v kontakte s maloletou otcovi nebránila. Od 10.12.2020 sa maloletá nachádza v starostlivosti otca, o styk s dcérou sa bezúspešne domáhala aj za asistencie PZ SR, otec dvere neotvoril, na výzvy nereagoval. Na otázku, aký dôvod by mohol mať otec k bráneniu jej styku s dcérou uviedla, že otec je manipulátor, chce aby sa k nemu vrátila a až potom uvidí svoje dieťa. Ona je však rozhodnutá, že sa k nemu nevráti a neobnoví s ním spoložitie. Matka podala na otca maloletej viacero trestných oznámení za týranie a fyzické napádanie. Uviedla, že mu prekáža, že nepracuje a nechcela dať dieťa do materskej školy, že nechce dieťa socializovať, čo však nie je pravda, hľadá si zamestnanie, ale zatiaľ bezúspešne. Pred nástupom na materskú dovolenku pracovala ako predavačka v potravinách. Uviedla, že žili v W. republike, partnerstvo tvorili 13 rokov a 4 roky sú manželia. Navštevuje psychológa z dôvodu situácie ohľadne maloletého dieťaťa. Podľa vyjadrenia matky by maloletá mala navštevovať materskú školu, avšak nevie ktorú, pretože manžel ju o ničom neinformuje. Ošetrojúcou lekárkou maloletej je MUDr. Š.. Na záver matka uviedla, že 17.2.2021 otec umožnil krstnej matke maloletej /sestre matky/ stretnúť sa s dieťaťom cca na dve hodiny v jeho domácnosti. Maloletá bola v poriadku. 18.2.2021 bol kontaktovaný pán E., ktorý v telefonickom rozhovore uviedol, že manželka s ním prestala komunikovať, v októbri 2020 opustila spoločnú domácnosť, odišla spolu s maloletou na Č. ul. č. XX, kde býva doteraz. Keď sa vrátili na Slovensko požadoval, aby si manželka našla prácu, aby dieťa navštevovalo materskú školu. Prvý mesiac matka otcovi podľa jeho vyjadrenia odmietla dávať dieťa, neskôr sa realizovala striedavá osobná starostlivosť. Je pravdou, že s manželkou sa hádali, udierala ho aj počas jazdy osobným motorovým vozidlom. Na otázku, prečo bráni otec matke v styku s maloletou uviedol, že keď matka chce, môže prísť za dieťaťom, on jej nebráni, ale ona prísť nechce. S matkou dieťaťa sa nedá dohodnúť, preto on bude rešpektovať iba rozhodnutie súdu. Na otázku, prečo vymenil v byte zámok uviedol, že nie je vymenený, matka môže kedykoľvek prísť za dieťaťom. Ďalej uviedol, že má výhrady ohľadne starostlivosti matky o maloletú, pretože dieťa chodilo zanedbané. Má vedomosti o tom, že u matky sa svieta aj do 4-aj hod. ráno, matka má „oligarchu“, ktorý ju dotuje, pretože si nevie predstaviť, odkiaľ má matka peniaze na podnájom, ako aj na svoje potreby. Na otázku kolízneho opatrovníka, prečo matka nemá vedomosti o tom, ktorú materskú školu navštevuje dieťa uviedol, že má, maloletá navštevuje Materskú školu R. na R. ulici. Vzhľadom na rozpory vo vyjadreniach rodičov bola opätovne telefonicky kontaktovaná matka maloletej ktorá uviedla, že styk otca s maloletou od jej odchodu zo spoločnej domácnosti sa realizoval

na základe vzájomnej dohody tak, že otec si zobral dieťa na 4-5 dní, t.j. prakticky sa realizovala striedavá osobná starostlivosť. Naposledy to bolo 10.12.2020, keď otec prišiel po dieťa, pýtal sa ako sa volá pediater maloletej a akú veľkosť pyžama dieťa nosí. Matka ďalej uviedla, že od júna do októbra 2020 z dôvodu vzájomných hádok, nedorozumení a agresívneho správania otca niekoľkokrát bola privolaná policajná hliadka, že otec maloletej jej posiala fotografie s tým, že dieťa nepotrebuje matku. Záverom matka uviedla, že súhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, alebo žiada upraviť styk s maloletou pretože dieťa jej veľmi chýba, majú silný citový vzťah. Otec vo vyjadrení uviedol, že matka s maloletou na základe vymyslených dôvodov, ktoré mala vopred premyslené opustila v októbri 2020 spoločnú domácnosť. Od prvého dňa mu bránila v styku s maloletou, spočiatku ju nevidel a ani nemal o nej vyše šesť týždňov žiadne informácie, matka nereagovala na správy, ani telefonáty. Po jeho naliehaní mu dcéru začala veľmi sporadicky a svojvoľne dávať na veľmi krátky čas. Po nejakej dobe si všimol, že dieťa je zanedbané, neokúpané, má špinavé ušáka, malo divné škrabance po telíčku a stále opakovalo „mama robí bibi“. Vtedy sa rozhodol, že veci zoberie do vlastných rúk pre šťastný a zdravý vývin mal. dcéry. Uviedol, že po odchode manželky sa niekoľkokrát snažil udržať tento disfunkčný vzťah po hromade, chodili na spoločné rodinné výlety, manželka dokonca u neho po odchode zo spoločnej domácnosti niekoľko týždňov trávila dni aj noci, dával jej peniaze, varil, nechával ju spať do 10-11 hod. doobeda, staral sa o dcéru a dokonca pomáhal manželke so sťahovaním len aby si uvedomila, čo je dôležité pre rodinu a dieťa. S manželkou udržiavali aj intímny styk. Nevedel si vysvetliť ako si manželka môže dovoliť uhrádzať 550 € za podnájom s depozitom v trojizbovom byte, keďže nemala a nemá žiaden príjem a do práce ísť nechcela. Po nahliadnutí do jej mobilu zistil, že „kamarát“ jej posiala minimálne 800 €, ktoré poukazuje na účet jej sestry, ktorá s ňou žije v podnájme. Vtedy si uvedomil, že ich manželský zväzok je už dávno stratený a nie je dôležité čo urobí on, ako sa snaží o záchranu ich manželstva. Uviedol, že všetok svoj čas venuje dcére, stará sa o domácnosť, uhrádza všetko za manželku, ktorá nie je ani na materskej, ani na rodičovskej dovolenke. Rodičovský príspevok si manželka podľa jeho vyjadrenia vybrala za prvý rok života U. ešte v W. republike. On žije výlučne zo svojho príjmu, uhrádza všetky náklady - hypotéku, nájom, inkaso, kreditné karty po manželke. Počas trinásťročného vzťahu manželka nepracovala súvisle ani tri roky. Na záver uviedol, že nebránil v styku matky s maloletou, ale ona nemala záujem ani o fotografie a informácie o maloletej, ani o stretnutie u neho doma. Kedykoľvek mohla prísť ku nemu do bytu, len trval na dohľade z dôvodu vážnych obáv o zdravie dcéry. Maloletú prihlásil do materskej školy, aby sa socializovala a zdravo vyvíjala. Podľa jeho vyjadrenia manželka nebola schopná odkedy boli späť v Košiciach vybaviť ani pediatra, ani zubnú lekárku, ani materskú školu. Stále sa vyhovárala, že nie sú kapacity na prijatie maloletej. On jej veril, ale keď začal zháňať materskú školu, tak sa mu to podarilo za tri dni. Na základe uvedených skutočností ÚPSVaR Košice je toho názoru, že do rozhodnutí vo veci samej, ktoré sa budú opierať o dôsledné dokazovanie, prípadne nariadenie znaleckého dokazovania, či už v konaní vo veci úpravy práv a povinností k mal. U., alebo v právnej veci v konaní o rozvod manželstva manželov je nevyhnutné upraviť styk matky s maloletou v jej najlepšom záujme s poukazom na útlý vek maloletej, jej potreby ako aj jej zdravý psychický a fyzický vývin. Vzhľadom na rozporuplné tvrdenia rodičov maloletej, pretrvávajúci konflikt medzi rodičmi, nedostatok primeranej, konštruktívnej komunikácie medzi nimi, zmiernenia napätia medzi rodičmi a hlavne neschopnosti dohodnúť sa v najlepšom záujme maloletej, zvládnutia vytvárania atmosféry, v ktorej by maloletá profitovala z kontaktu s oboma rodičmi, odporúča zväziť nariadenie výchovného opatrenia podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu minimálne troch mesiacov.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine (ZR) ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

10. Podľa § 24 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a dospel k odlišnému právnomu názoru ako súd prvej inštancie a to, že matka osvedčila nevyhnutnosť ingerencie súdu do pomerov mal. dieťaťa preto rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil.

13. Zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchla (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pričom nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľkou, prípadne inými účastníkmi konania. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiachnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva legitimizuje vyhovujúci výrok, resp. výrok zamietavý. Posúdenie, či je v konkrétnom prípade nevyhnutná bezodkladná ingerencia do pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom v konaniach starostlivosti súdu o mal. dieťa súd posudzuje nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadiska záujmov mal. dieťaťa, ktoré však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Posúdenie najlepšieho záujmu mal. dieťaťa je otázkou právnou, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde v čl. 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných väzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov. Inštitút neodkladného opatrenia v konaniach o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom má slúžiť na ochranu práv mal. detí v situáciách, keď sú ich práva zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

14. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní zobral do úvahy, že otec žil s matkou a mal. U. v spoločnej domácnosti do októbra 2020 a o maloletú sa starali spoločne. Maloletá bola teda na ich starostlivosť zvyknutá. Po odsťahovaní sa matky s mal. U. do podnájmu bol styk otca s maloletou problémový, matka však nebránila v styku otca s dcérou, rešpektovala dohodu do času kedy otec prevzal mal. U. 10.12.2020 a viac ju matke nevrátil. Z vyjadrení rodičov je odvolaciemu súdu zrejmé, že komunikácia medzi rodičmi je v súčasnej dobe problematická až konfliktná. Aktuálne sú rodičia (manželia) v rozvodovom konaní, matka obviňuje otca z fyzického násillia a arogantného správania sa voči nej, otec naopak nevie matke odpustiť porušenie manželského sľubu keď tvrdí, že sa počas trvania manželstva odsťahovala k priateľovi. Odvolací súd poukazuje na to, že matka vo svojich vyjadreniach v podstate uznáva právo otca na styk s maloletou, je však presvedčená, že otec maloletej bol voči nej manipulatívny, dlhodobo voči nej používal neúctivé správanie, slovné a fyzické napádanie. Matka však zároveň uvádza, že styk otca s maloletou od jej odchodu zo spoločnej domácnosti sa realizoval na základe vzájomnej dohody tak, že otec si zobral dieťa na 4-5 dní, t.j. prakticky sa realizovala striedavá osobná starostlivosť. Na druhej strane otec tvrdí, že matka môže za dcérou prísť, nebráni jej v styku s ňou, ale matka prísť nechce, nedá sa s ňou dohodnúť, preto bude rešpektovať len rozhodnutie súdu.

15. Odvolací súd konštatuje, že matka proti starostlivosti otca o dcéru námietky nemala. Prejavila len obavu, že pokiaľ otec pracuje v Čechách a momentálne ona nevie či je na Slovensku hrozí nebezpečenstvo, že dcéra ostane v Čechách s otcom. Otec vo vyjadrení uviedol, že s dcérou neplánuje odísť do ČR. Odvolací súd ďalej konštatuje, že otec doteraz nebol súdnym rozhodnutím podľa § 25 ods. 3 ZR na svojich rodičovských právach obmedzený, o mal. U. sa vie riadne postarať, majú k sebe vytvorený pozitívny citový vzťah.

16. Neodkladným opatrením je potrebné upravovať len tie pomery, kde existuje ich reálne ohrozenie. Výchovný model striedavej starostlivosti je podľa názoru odvolacieho súdu za súčasného stavu vhodný za účelom udržania a rozvíjania citového vzťahu maloletej s oboma rodičmi za situácie, keď sa rodičia rozišli, pretože je potrebné zohľadniť právo oboch rodičov zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa. Navyše otec bude starostlivosť o mal. vykonávať v byte, v ktorom žili spolu s matkou až do jej odchodu v októbri 2020. Vzhľadom na to, že v konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, pre ktoré by matka mala byť čo i len na krátku dobu vylúčená zo starostlivosti o maloletú, odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP tak, že zveril mal. U. do dočasnej striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pretože nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by matka maloletej čo i len na krátku dobu mala byť zo starostlivosti o maloletú úplne vylúčená. Pri realizácii rodičovských práv je matka obmedzená, otec jej neposkytuje informácie o maloletej. Odvolací súd je toho presvedčený, že zvereniu maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nebráni jej vek, denný režim, ani domnienka narušenia jej stabilného výchovného prostredia, pretože zo súdnej praxe vyplýva, že prekážka nízkeho veku maloletých detí zaniká v dobe, keď začnú navštevovať predškolské zariadenie, čím sa tým osamostatnia, odpútajú sa od matky, s ktorou boli úzko späté (porovnaj napr. nález Ústavného súdu ČR z 23.2.2010 sp.zn. III. ÚS 1206/2009, navyše v tomto prípade doposiaľ takmer striedavá starostlivosť o maloletú bola rodičmi spontánne realizovaná a záujmom maloletej nepochybne je, aby bola v starostlivosti oboch rodičov. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky. Ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný. Zachovanie takého vzťahu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými vážnejšími záujmami dieťaťa, ktoré prevážia nad týmto záujmom. Striedavú starostlivosť nemožno chápať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča, ktorý sa o dieťa do nariadenia súdu o striedavej osobnej starostlivosti sám staral. Nemožno ani podporovať jej chápanie ako prostriedku na vyhýbanie sa plateniu výživného a ani ako spôsobu riešenia negatívneho postoja preferenčného rodiča k právu stretávania druhého rodiča. Na všetky tieto výchovné problémy je žiaduce hľadať riešenie, ktoré bude najviac v záujme maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie odvolací súd ohraničil právoplatným skončením konania vo veci rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré je vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 11P/2/2021. Odvolací súd dodáva, že konečné rozhodnutie vo veci bude závisieť od výsledkov ďalšieho dokazovania, pričom súd bude prihliadať na rodičovské kompetencie u každého z rodičov a ich vzájomnú spoluprácu pri výchove dieťaťa i výchovný vplyv na maloletú a podmienky, ako aj vzájomné citové väzby medzi mal. dieťaťom a rodičmi, kedy zároveň posúdi, či sa striedavá osobná starostlivosť v praxi osvedčila alebo nie.

17. S poukazom na pretrvávajúci konflikt medzi rodičmi, nedostatok ich kooperácie vo vzťahu k zabezpečeniu potrieb ich maloletého dieťaťa v súlade s jeho najlepším záujmom, ktorého riešenie (neodstránenie) môže byť hrozbou pre jeho ďalší zdravý psychický a fyzický vývoj, predovšetkým jeho práva na starostlivosť oboch rodičov, z úradnej povinnosti nariadil obom rodičom povinnosť bezodkladne podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu troch mesiacov za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi vo vzťahu k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré je poznačené výrazným konfliktom medzi rodičmi manifestovaným aj pred maloletým dieťaťom, ktoré dieťa v dôsledku rozvíjajúcej sa psychiky nie je schopné vo vnútornom prežívaní zvládnuť v dôsledku čoho mu hrozí emočné preťaženie, ktoré môže mať vážne následky na jeho psychike, čo rozhodne nie je v záujme maloletého dieťaťa. Nedostatok slušnej komunikácie medzi rodičmi a kooperácie vo vzťahu k zabezpečeniu starostlivosti o dieťa rezonuje v priebehu celého konania a vyplýva aj z ich vzájomnej komunikácie. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že Referát poradensko-psychologických služieb je samostatnou zložkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom alebo medzi rodičmi a deťmi, psychologической pomoci a poradenstva maloletému dieťaťu vo vzťahu k styku s

rodičom a pod. v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní odstrániť vzájomné negatívne vzťahy, nie sú schopní spolu komunikovať alebo nie sú schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správne­mu postoj­u k druhému rodičovi (zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení). Prístup rodičov k nariadenému odbornému poradenstvu, ako aj jeho výsledky budú mať význam aj pre rozhodnutie vo veci samej.

18. Odvolací súd apeluje, že obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Je v záujme mal. U., aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komu­nikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností, aby budovali vzájomné pozitívne vzťahy a dôveru. Hlavne vo vzťahu k deťom túto skutočnosť netreba podceňovať, pretože vybudovanie zdravých rodinných vzťahov sa stáva pre deti silným motivačným faktorom pri budovaní ich vlastných vzťahov k iným ľuďom v dospelosti. Dôvera je pocit istoty a bezpečia, pri nej sa komu­nikuje ľahšie a efektívnejšie, vytráca sa napätie. Ak rodičia doprajú dieťaťu prežívať s nimi efektívny a kvalitný vzťah, dávajú mu zároveň do budúcnosti cenný základ pre vytvorenie cieľavedomej a vnútorne vyrovnanej osobnosti.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).